

**Strikt vertrouwelijk**  
**Per e-mail verstuurd**

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid  
t.a.v. minister Vijlbrief  
Postbus 90801  
2509 LV DEN HAAG

|             |                                     |
|-------------|-------------------------------------|
| Datum       | 16 juni 2026                        |
| Ons kenmerk |                                     |
| Pagina      | 1 van 3                             |
| Betreft     | Advies Standaardmodel vast-variabel |

Geachte minister Vijlbrief,

De Autoriteit Financiële Markten (**AFM**) gaat met deze brief in op uw verzoek van 2 juni 2026 (**2026-0000187381**) om advies uit te brengen over het Model vast-variabel 2026 en de bijbehorende handleiding (hierna: het standaardmodel).<sup>1</sup> Dit standaardmodel en de daarin voorgestelde aanpassingen ten opzichte van het oude standaardmodel uit 2018 zijn ontwikkeld door de Pensioenfederatie.<sup>2</sup> Het voorgestelde aangepaste standaardmodel geldt alleen voor pensioenfondsen.

Pensioenuitvoerders zijn verplicht om het standaardmodel te gebruiken als zij aan deelnemers de keuze voorleggen tussen een vaste en variabele uitkering. Het standaardmodel helpt deelnemers met het vergelijken van beide soorten uitkeringen. De oorspronkelijke (en meest recente) versie van het standaardmodel stamt uit 2018. Sindsdien zijn er veel verscherpte of nieuwe wettelijke verplichtingen voor pensioenuitvoerders, onder meer als het gaat om het informeren over of begeleiden bij keuzes. De AFM vindt het daarom belangrijk dat het standaardmodel wordt geactualiseerd en waardeert dat de Pensioenfederatie het initiatief hierin heeft genomen en de AFM hierbij tijdig heeft betrokken. De AFM benadrukt dat correcte, duidelijke, evenwichtige en tijdige informatieverstrekking aan deelnemers een belangrijk aandachtspunt blijft. Dit geldt in het bijzonder voor de (voorlopige) keuze tussen een vaste of variabele uitkering, nu deze keuze directe impact heeft op hoogte en verloop van de uitkering voor deelnemers.

---

<sup>1</sup> Op grond van artikel 7d, tweede lid, van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte Beroepspensioenregelingen (**BuPw**).

<sup>2</sup> Zoals te raadplegen op: [Standaardmodel verbeterde premiereregeling – Pensioen Modellen](#)

De AFM heeft in haar onderzoeksrapport variabele uitkeringen uit 2021<sup>3</sup> reeds enkele aanbevelingen gedaan ter verbetering van het standaardmodel. De AFM constateert dat enkele aanbevelingen uit haar rapport zijn verwerkt in het aangepaste standaardmodel. Zo is bijvoorbeeld visueel inzichtelijk gemaakt hoe het variabele pensioen zich in meerdere scenario's zou kunnen verhouden tot het vaste pensioen. Ook wordt in de nadere toelichting op beide keuzes duidelijk gemaakt in welke mate het pensioen naar verwachting koopkracht is.

De AFM concludeert dat het aangepaste standaardmodel bijdraagt aan het doel om deelnemers te informeren over de keuze tussen een vast of variabel pensioen. Ook wordt het standaardmodel gebruikt als onderdeel van de bredere keuzebegeleiding bij de keuze tussen een vast of variabel pensioen. Zij geeft daarom een positief advies aan uw ministerie om tot vaststelling van het standaardmodel voor pensioenfondsen over te gaan. Wel geeft de AFM uw ministerie en de pensioensector enkele overwegingen mee die van belang zijn bij het informeren van deelnemers over keuzes die zij moeten maken en de keuzebegeleiding daarbij.

1. Het is van groot belang dat deelnemers een passende keuze maken tussen een vast of variabel pensioen. Hierbij is het van belang dat het voor deelnemers inzichtelijk wordt wat de voor- en nadelen van beide keuzeopties zijn en wat de gevolgen van de keuze zijn. Het standaardmodel is op zichzelf gezien onvoldoende om aan de norm keuzebegeleiding te voldoen. Het is de verantwoordelijkheid van pensioenuitvoerders dat zij hun deelnemers in staat stellen een passende keuze te maken. Het standaardmodel is daar een onderdeel van. Verder is de keuze tussen een vast of variabel pensioen slechts een van de keuzes die de deelnemer rondom pensionering moet maken. Pensioenuitvoerders moeten bevorderen dat de informatie ook de gevolgen van gecombineerde keuzes op het pensioen inzichtelijk maakt voor deelnemers.
2. Het is van belang regelmatig het standaardmodel te actualiseren. De pensioensector is volop in beweging. Er zijn veel verschillende wettelijke normen die gelden voor pensioenuitvoerders en er worden nieuwe inzichten opgedaan bij het uitvoeren van regelingen in het nieuwe stelsel. Het is daarom aan te raden met regelmaat te controleren of aanpassingen van het standaardmodel nodig zijn.
3. Het aangepaste standaardmodel is van toepassing op pensioenfondsen. In het belang van eenduidige en vergelijkbare informatie voor de deelnemers roept de AFM het Verbond van Verzekeraars op het standaardmodel voor verzekeraars en premiepensioeninstellingen ook aan te passen.

---

<sup>3</sup> Zie: [Onderzoeksrapport variabele uitkeringen](#)

**Tot slot**

De AFM acht het van belang dat deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden op een zorgvuldige en evenwichtige wijze worden begeleid bij de keuze tussen een vast of variabel pensioen. Het standaardmodel vervult hierbij een rol door het verstrekken van informatie over beide uitkeringsvormen. Het blijft de verantwoordelijkheid van het pensioenfonds om het standaardmodel op een passende wijze te integreren binnen de bredere keuzebegeleiding. De AFM roept de pensioensector, zowel pensioenfonds en pensioenverzekeraars en premiepensioeninstellingen, op om periodiek te beoordelen of het model en de toepassing daarvan nog aansluiten bij de geldende normen en de informatiebehoefte van deelnemers.

Hoogachtend,  
Autoriteit Financiële Markten